

Тригуб А. Ю., студентка
Бережна О. О., ст. викл.
Запорізький національний технічний університет

**ПЕРЕКЛАД БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ ТЕРМІНІВ ГАЛУЗІ
РАДІОТЕХНІКИ**

В англійській науково-технічній термінології зустрічається велика кількість багатокompонентних термінів. При перекладі багатокompонентного терміна необхідно з'ясувати його склад, визначити головне слово та порядок, згідно якому слід розкривати значення даного словосполучення (оскільки порядок слів багатокompонентного терміну у більшості випадків доведеться

підкоряти законам української мови, порядок слів якої відрізняється від порядку слів в англійській мові) [2, с. 52].

Розглянемо деякі способи перекладу основних продуктивних моделей, за якими утворюються багатокомпонентні терміни (далі – БТ) [3, с. 178]:

а) БТ, що складаються з іменників. В таких словосполученнях головним словом є останнє, переклад починається з головного слова: *input control line* – *лінія вхідного контролю*;

б) БТ, що складаються з прикметників (або дієприкметників) та іменників. В таких словосполученнях головним словом є останнє, переклад починається з головного слова: *electromagnetic energy propagation* – *розповсюдження електромагнітної енергії*;

в) БТ, що складаються з прикметників (або дієприкметників) у препозиції до головного слова та іменників. В таких словосполученнях головним словом є останнє, слова, що стоять ліворуч від нього є визначенням головного слова: *fixed radio frequency attenuator* – *фіксований радіочастотний аттенюатор*;

г) БТ, що складаються з прислівника, дієприкметника (або прикметника) та іменника. Головним словом є останнє; слова, що стоять ліворуч від нього є означенням головного слова: *equatorially-mounted radio telescope* – *екваторіально встановлений радіотелескоп*;

д) БТ, що складаються з герундія та інших частин мови. В таких словосполученнях головне змістове навантаження несе герундій, а всі інші слова означають або доповнюють його: *radio wave transmitting* – *передача радіохвиль*;

Також слід звернути увагу на переклад багатокомпонентних термінів-абревіатур. В. І. Карабан пропонує розрізняти такі способи перекладу, які часто використовуються саме під час перекладу абревіатур [1, с. 207]:

1) транскодування (транскрибування або транслітерування) скорочення;

2) переклад відповідною повною формою слова або словосполученням;

3) передача англійського скорочення еквівалентним українським скороченням або інакше кажучи переклад відповідним скороченням;

4) транскодування повної (вихідної) форми відповідного скорочення.

Якщо в оригіналі скорочення вживається кілька разів, перекладач може ввести у текст перекладу відповідне скорочення в дужках після подання повної форми скорочення і далі у тексті перекладу вживати відповідне скорочення українською мовою.

Отже, багатокомпонентні терміни є дуже специфічними, оскільки немає одного універсального методу їх перекладу, слід приділяти увагу кожному випадку БТ з огляду на їх структурні особливості.

Література

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: Учбовий посібник. Вінниця : Нова Книга, 2001. 303 с.
2. Лейчик В. М. Лингвистические проблемы терминологии и научно-технический перевод. М. : ВЦП, 1990. 80 с.
3. Чердниченко О. І. Теорія і практика перекладу. К. : Либідь, 2005. 370 с.